

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

MIASTA BYDGOSZCZY

Redakcja i Administracja: Magistrat miasta Bydgoszczy ratusz pokój 15. Czynna codziennie od 8-mej do 3-ciej po poł. Za redakcję odpowiada radca Tytus Podolski. Prenumerata: miesięcznie 50 groszy		Ogłoszenia: Wiersz szerokości 66 mm 20 groszy. Przy powtarzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu Nakładem: Magistratu Miasta Bydgoszczy. Drukarni Drukarni Bydgoskiej S. A. (wz. Bydg.)
Nr 21.	Bydgoszcz, piątek, dnia 2 listopada 1928 r.	Rok XLV.

Treść numeru 21:

310. Z obrad Rady Miejskiej.
311. Zawiadomienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy o terminie w dniu 21. II. 29 r. dot. Gustawa Nowaka, oskarżonego o niedopuszczalny wyrób spirytusu.
312. Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego dot. zarazy i pomoru świń na obszarze Województwa Poznańskiego.
313. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 8 czerwca 1928 r. w sprawie zarobkowego leczenia i trzebień zwierząt przez osoby nieposiadające dyplomu lekarza weterynaryjnego.
314. Samorząd miejski — dot. sprawy organizacji pracy w organach ustrojowych i urzędach komunalnych — (praca Dr. K. Windakiewicza).
315. Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie podniesienia zdrowotności i wyglądu kraju.
316. Cennik na mąkę i chleb.
317. Stan rynku pracy. Przepisy dot. przyjmowania do pracy pracowników.
318. Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego dotyczące się zwalczania zarazy pryszczycowej na obszarze Województwa Poznańskiego.
319. Raporty kontrolne dla oficerów rezerwy.
320. Obwieszczenie policyjne dot. zwalczania chorób zaraźliwych zwierzęcych.
321. Obwieszczenie policyjne dot. regulaminu targowego (sprzedaż śmietany i maślanki).
322. Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego o obowiązku badania świń przy zakładowaniu na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych, położonych na obszarze Województwa Poznańskiego.
323. Ustawa z dnia 22 czerwca 1923 roku w przedmiocie substancji i przetworów odurzających.
324. Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego dot. badania w pewnych odstępach czasu zwierząt używanych w przedsiębiorstwach przewozowych itd.
325. Ogłoszenie Magistratu m. Siedlec.
326. Pismo Pana Wojewody dot. zwalczania raka ziemniaczanego.
327. Przybłąkany pies.
328. Przybłąkany pies.
329. Przybłąkane psy.
330. Przybłąkany pies.
331. Pomór — stwierdzono u świń w zagrodzie Franciszka Borożakiego, przy ul. Osada 12.
332. Pomór — stwierdzono u świń w zagrodzie Franciszka Borowskiego, przy ul. Osada 12.
333. Pomór — stwierdzono u świń, należących Fr. Begerowi, Minikowo, pow. bydgoski.
334. Pomór — stwierdzono u świń w zagrodach Bolesława Markowskiego w Nieciszewie i Jana Wolskiego, Ignacego Jankowiaka i Eugenjusza Stopy w Hucie, powiatu bydgoskiego.
335. Wygaśnięcie pomoru u świń Alberta Morkama w Siennie pow. bydgoski.
336. Wygaśnięcie pryszczycy na majątku Kotomierz pow. bydgoski.
337. Wygaśnięcie różycy u świń, należących Wilhelmowi Fischerowi, zam. przy ul. Nad Portem 1.

310.

Z obrad Rady Miejskiej.

14-te posiedzenie Rady Miejskiej, odbyte w czwartek, dnia 4-go października 1928 r. o godz. 6.30 wieczorem.

Komplet członków Rady Miejskiej: 60. Obecnych radnych 52, nieobecny bez uniewinnienia 1, nieobecnych z uniewinnieniem 7.

Uchwalono:

1. wypłacić Zrzeszeniu Rodaków z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej kwotę 1.500 złotych i wstawić odnośny wydatek do budżetu dodatkowego na rok 1928/29. Rada Miejska wyraziła przytem życzenie, aby do budżetu na rok 1929/30 wstawiono dalszą odpowiednią kwotę na rzecz wymienionego Zrzeszenia.
2. a) zgłosić przystąpienie gminy miasta Bydgoszczy na członka wspierającego do Komitetu Floty Narodowej z jednorazową wkładką 5.000 zł.
b) wyasygnować 1.000 zł. na rzecz Głównego Komitetu Łodzi Podwodnej im. Marszałka Piłsudskiego i oba wydatki pokryć z budżetu dodatkowego 1928/29 wzgl. z budżetu 1929/30.
3. umorzyć koszty leczenia Kazimierzy Lis w wysokości 359,70 zł.
4. umorzyć koszty leczenia Leokadii Osowskiej w wysokości 638,90 zł.

Z obrad Rady Miejskiej.

15-te posiedzenie Rady Miejskiej, odbyte w czwartek, dnia 25 października 1928 roku o godz. 6.30 wieczorem.

Komplet członków Rady Miejskiej: 60. Obecnych radnych 45, nieobecnych bez uniewinnienia 11, nieobecnych z uniewinnieniem 4.

Uchwalono:

1. zatwierdzić regulamin zakładu Ludwiki.
2. Na zastępcę rozjemcy XVI okręgu wybrano p. Kubaczewskiego Fr., zamieszkałego przy ul. Fordońskiej 75.
3. Dla uzupełnienia komisji szacunkowej dla ustalenia wartości inwentarzowej wybrano pp. radnych Wolskiego, Simicha, Matuszczaka, Błaszczuka.

4. Na członka zarządu Zakładu Ludwiki wybrano p. Burzyńskiego, zamieszkałego przy ul. Sienkiewicza 47.
5. Przekazać Komitetowi Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego kwotę 24.000 zł. z funduszu tramwajowego, na który zbiera się nadwyżkę 5-groszową od biletów tramwajowych, na kontynuowanie pracy przy boiskach.
6. Na członka obywatelskiego deputacji Gazowni Miejskiej wybrano p. Juliana Sokołowskiego, zamieszkałego przy ul. Jagiellońskiej 5.
7. Ku uczczeniu 10-cio lecia wskrzeszenia Polski stworzyć trzy stypendja, każde w wysokości procentów od 10.000 zł., na wyszkolenie rzemieślników i wyznaczyć co trzy lata nagrodę literacką w wysokości 5.000 zł., przyczem Prezydent Magistratu i Rady Miejskiej określi, za jakiego rodzaju prace naukowe nagroda ma być przyznana.
8. Wezwać Magistrat do wykonania uchwały Rady Miejskiej, powziętej w sprawie udzielania pożyczek ulgowych w sumie kosztów rzeczywistych tym właścicielom nieruchomości, którzyby wyrazili chęć przyłączenia ich domów do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Wspomniane pożyczki powinny być udzielane na zasadach ulgowych i oprocentowanie ich nie powinno przekraczać 7% w stosunku rocznym.
9. Wybrano komisję specjalną, która zajmie się zbadaniem sprawy podatku od zbytku mieszkaniowego. W skład jej wchodzi pp. radni dr. Wiecki, Banach, Matuszczak, Tłaczała i Loerke. Do czasu przedstawienia przez Komisję sprawozdania na Radę Miejską należy wstrzymać przymusowe ściąganie tego podatku.
10. Przydzielić władzom wojskowym sumy pieniężne, potrzebne do wypłacenia należności, któreby przypadły miastu do płacenia z tytułu zajęcia pomieszczeń dla oficerów i podoficerów zawodowych, którym miasto jest zobowiązane dostarczyć kwater. Suma oddawana władzom wojskowym winna się równać kwocie, jaką Fundusz Kwaterunku Wojskowego tego samego tytułu będzie wypłacał poszczególnym oficerom wzgl. podofic. na garnizon bydgoski. Przez takie załatwienie sprawy Magistrat wolny jest

od obowiązku wyszukiwania mieszkań dla uprawnionych osób wojskowych. Obowiązek ten ciążyłby na władzach wojskowych. Do końca roku budżetowego 1928/29 wyznacza się kwotę 6.000 złotych.

311.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy.

2. J. 791/27 (45/28 Ska)

Wydział Karno-Skarbowy Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z powodu niewykrycia miejsca pobytu **Gustawa Nowaka**, urodzonego w Łodzi dnia 10 stycznia 1878, syna Wacława i Julji z domu Schmidt, robotnika, ostatnio w Bydgoszczy ul. Dąbrowa 6 zamieszkałego, oskarżonego o to, że w kwietniu i maju 1927 r. w ciągłości czynu w Bydgoszczy, działając wspólnie z Stanisławem, Marią i Franciszkiem Jahnsami i w porozumieniu się z nimi, połączyli się ze sobą w celu popełnienia jednego i tego samego przestępstwa i trudnili się potajemnie bez zezwolenia właściwej władzy skarbowej wyrobem spirytusu w celach zarobkowych, co stanowi przestępstwo skarbowe z art. 27, 75 i 76 ustawy karno-skarbowej z dnia 2 sierpnia 1927 łącznie z art. 1 i 32 rozporządzenia Prez. Rzeczypospolitej z 26 marca 1927 o monopolu spirytusowym — zagrożone karą grzywny do 500.000 zł. i karą aresztu do dwóch (2) lat.

Wyznacza się termin

**na dzień 21 lutego 1929 roku
godz. 11 rano**

przed Wydziałem Karno-Skarbowym Sądu Okręgowego w Bydgoszczy sala nr. 18, co niniejszem w mieście Bydgoszczy, jako gminie ostatniego miejsca zamieszkania oskarżonego Gustawa Nowaka ogłasza.

W razie niestawienia się osk. Nowaka, rozprawę się przeprowadzi i ewentualnie oskarżonego zasądzi.

Bydgoszcz, dnia 8 października 1928 r.

Przewodniczący Wydziału Karno-Skarb.

(—) Celewicz.

Wygotowano:

Bydgoszcz, dn. 17 października 1928 r.

Sekretarz Sądu Okręgowego.

312.

Rozporządzenie

Wojewody Poznańskiego dotyczące się zarazy i pomoru świń na obszarze Województwa Poznańskiego.

Ze względu na obecny stan zarazy i pomoru świń na obszarze Województwa Poznańskiego uchylając tutejsze rozporządzenie z dnia 5 września 1928 L. dz. 26051/28 I (Pozn. Dz. Wojewódzki nr. 36 z dnia 8 września 1928) — zarządzam na zasadzie postanowień art. 16, 26 i 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 (Dz. U. R. P. Nr. 77 poz. 673) o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych oraz postanowień § 357 dotyczącego rozporządzenia wykonawczego Ministra Rolnictwa z dn. 9 stycznia 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 167), co następuje:

§ 1.

Na całym obszarze Województwa Poznańskiego — niezależnie od zarządzeń wydanych przez władze administracyjne I-szej instancji zabrania się:

a) odbywania targów, pokazów jak również przetargów na świnię — z wyjątkiem targów na świnię rzeźne tudzież przetargów na świnię, znajdujące się przynajmniej od 3 miesięcy w zagrodzie,

b) pędzenia świń na wspólne pastwiska oraz wszelkiego pędzenia świń pieszo,

c) wykonywania kastracji świń przez osoby, nie będące lekarzami weterynaryjnymi,

d) **skupywania świń przez handlarzy sposobem domokrężnym.**

§ 2.

Wywóz (wyprowadzenie) i przewóz świń z miejscowości wzgl. przez miejscowość zarażoną uzależnia się od zezwolenia właściwego Starosty (Prezydenta) przy zastosowaniu warunków przewidzianych w § 353 wymienionego na wstępie rozporządzenia Ministra Rolnictwa.

§ 3.

Przy drogach, na granicy zarażonych miejscowości należy umieścić tablice z wyraźnym napisem: „Zaraza świń“ wzgl. „Pomór świń“.

§ 4.

Koszty badania (§§ 353 i 354), które należy obliczać według taryfy opłat za badanie, wydanej rozporządzeniem Ministra Rol-

nictwa z dnia 23 marca 1928 (Dz. U. R. P. nr. 42, poz. 409) ponoszą osoby interesowane (strona).

§ 5.

Przekroczenia tego rozporządzenia karane będą na zasadzie postanowień rozdziału VII powołanego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w *Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim* i obowiązuje aż do odwołania.

Poznań, dnia 2 października 1928.

Wojewoda:

(—) Borkowski.

L. dz. 28980/28 I.

Powyższe ogłaszam, unieważniając zarazem tut. Pl. VI. 7905/28 z 11. 9. 28. dot. woj. rozporządzenia 26051/28 I z 5. 9. 28, wydane go w tym samym przedmiocie (cfr. Oręd. Nr. 18 poz. 253 z dn. 15. 9. 28).

Bydgoszcz, dnia 5. 10. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI. 8570/28.

313.

(Odpis z *Dziennika Ustaw Rzplitej Polskiej* nr. 66 z dnia 30. 6. 1928).

Poz. 614.

**Rozporządzenie Ministra Rolnictwa
z dnia 8 czerwca 1928**

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie zarobkowego leczenia i trzebień zwierząt przez osoby nie posiadające dyplomu lekarza weterynaryjnego.

Na podstawie art. 17 pkt. g) i art. 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. nr. 77, poz. 673) zarządza się co następuje:

§ 1. Osoby nieposiadające dyplomu lekarza weterynaryjnego winny o zamierzonym trudnieniu się zarobkowym leczeniem lub trzebieciem (kastrowaniem) zwierząt gospodarskich w powiecie zawiadomić niezwłocznie właściwego starostę.

§ 2. Osobom wymienionym w § 1 wzbroniony jest wstęp do zagrod, stajen, obór, chlewów, kurników i innych pomieszczeń, w których znajdują się zwierzęta chore lub podejrzane o zaraźliwą chorobę, podlegającą obowiązkowi zgłaszania.

W razie koniecznej potrzeby starosta może zezwolić na wyjątki co do leczenia zwierząt w zapowietrzonej zagrodzie lub w zapowietrzonem pomieszczeniu, jak również co do trzebień zwierząt w zapowietrzonej zagrodzie lub w zapowietrzonem pomieszczeniu pod warunkiem, że trzebiecie będzie wykonane poza obrębem pomieszczeń, w których znajdują się zwierzęta chore lub podejrzane o chorobę. Przepis ten nie ma zastosowania do zagrod i wymienionych wyżej pomieszczeń, zapowietrzonych księgosuszem, zarazą płucną bydła rogatego, przyrzyczką, ospą, owczą, pomorem i zarazą świń.

§ 3. Leczenie lub trzebiecie przez osoby, wymienione w § 1, zwierząt dotkniętych zaraźliwymi chorobami zwierzęcymi, podlegającymi obowiązkowi zgłaszania, z wyjątkiem gruźlicy, jest wzbronione.

§ 4. Po wykonaniu zabiegu leczniczego lub trzebień wymienione w § 1 osoby winny w każdym wypadku przed opuszczeniem zagrody lub pomieszczenia wymyć ciepłą wodą z mydłem ręce i inne zanieczyszczone nieokryte części ciała, jak również oczyścić ubranie, obuwie i narzędzia, używane przy wykonywaniu zabiegu leczniczego lub trzebień.

W razie wykonywania za zezwoleniem starosty zabiegów w zagrodach lub pomieszczeniach zapowietrzonych (§ 2 ust. 2), oprócz wymycia nieokrytych części ciała i oczyszczenia ubrania, obuwia i narzędzi należy przeprowadzić również należyte ich odkażenie według przepisów § 9 załącznika nr. 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 (Dz. U. R. P. nr. 19, poz. 167).

§ 5. Osoby, wymienione w § 1, obowiązane są prowadzić według załączonego wzoru dziennik, do którego winny zapisywać niezwłocznie wszystkie zwierzęta poddane zabiegom leczniczym lub trzebieciu, i dziennik ten na żądanie okazywać powiatowemu lekarzowi weterynaryjnemu jak również innym organom władz administracji ogólnej.

Dziennik należy przechowywać w ciągu jednego roku od jego zakończenia.

§ 6. Osobom, wymienionym w § 1, jest bezwarunkowo wzbronione:

a) stosowanie szczepionek, zawierających żywe zarazki zaraźliwych chorób zwierzęcych, jak również preparatów do rozpoznawania takich chorób,

b) stosowanie środków leczniczych trujących lub gwałtownie działających, które na podstawie obowiązujących przepisów mogą być wydawane tylko za receptą lekarza lub lekarza weterynaryjnego,

c) otwieranie zwłok i wykonywanie sekcji zwierząt chorych na zaraźliwą chorobę zwierzęcą lub podejrzanych o nią.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa:

K. Niezabytowski.

Minister Spraw Wewnętrznych:

Sławoj Składkowski.

Załącznik do rozp. Min. Roln.
z dnia 8 czerwca 1928 (poz. 614).

Dziennik czynności.

(Imię i nazwisko wykonywającego zabiegi lecznicze i trzebień
zamieszkałego w .....
(miejscowość

gmina, powiat, województwo)

Nr. porz.	Data	Imię, nazwisko i miejsce zamieszkania posiadacz zwierz.	Oznaczenie zwierząt według ilości rodzaju i płci	Przypuszczalne określenie choroby	Wykonane zabiegi i stosowane środki	UWAGI: zabiegi powtórne z podaniem daty
1	2	3	4	5	6	7

Powyższe rozporządzenie, które poczęło obowiązywać z dniem 1. 7. 1928, podaje się do wiadomości publicznej.

Wzywam jednocześnie do zarejestrowania się w tut. Urzędzie Policyjnym (pokój 10) w przeciągu 4 tygodni osoby, nieposiadające dyplomu lekarza weterynarii, a trudniące się zarobkowym leczeniem lub trzebieeniem (kastrowaniem) zwierząt gospodarskich. Niezastosowanie się będzie karane grzywną do 150 zł. lub aresztem do 14 dni.

Również winien być policji niezwłocznie zgłoszony zamiar trudnienia się kastrowaniem przez osoby, nie będące lekarzami weterynarii.

Karze podlega wykonywanie kastracji lub jakiegokolwiek zarobkowego leczenia zwierząt gospodarskich przez osoby nie zarejestrowane.

Bydgoszcz, dnia 22. 10. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI. 7212/28.

314.

Odpis.

Samorząd miejski, październik 1928 r.

Coraz silniejsze dążenie związków komunalnych do możliwie największego usprawnienia administracji wewnętrznej, znajduje swój oddźwięk w licznych pracach poświęconych temu tematowi. Do tegoż rodzaju rozważań zaliczyć należy również pracę Dr. K. Windakiewicza „Sprawa organizacji pracy w organach ustrojowych i urzędach komunalnych“, zamieszczoną w nr. 9 Samorządu Miejskiego. Po wstępie zajmującym się omówieniem ogólnem zagadnienia, autor przechodzi do omówienia systemów pracy w organach komunalnych różnych krajów, a więc Anglii, Niemiec, Szwajcarii, Danii i innych krajów, kładąc nacisk na system sekcyjny istniejący we Lwowie i Krakowie, poświęcając temu ostatniemu baczniejszą uwagę jako na system zasługujący na uwzględnienie.

W części ostatniej artykułu poddane zostały zbadaniu systemy organizacji pracy komunalnej w poszczególnych miastach niemieckich.

Tejże samej sprawie poświęcony jest artykuł drugi „Reforma administracji komunalnej“ pióra Leona Władysława Biegel-eisena. W artykule powyższym omówione zostały reformy bądź projektowane bądź już przeprowadzone w Niemczech. Opierając się na materiałach niemieckich, autor analizuje rozmaite systemy organizacji administracji komunalnej przeprowadzonej w myśl zasady „jaknajmniejszym wysiłkiem jaknajwiększe rezultaty“, ze swej strony autor przy krytyce poszczególnych działów przeprowadzonej reformy, podaje sposoby

ulepszeń, jakie, zdaniem jego, jaknajlepiej odpowiadałyby potrzebom usprawnienia i uproszczenia administracji miejskiej.

Jako przykład przeprowadzonej reformy autor opisuje szczegółowo zmiany i system wprowadzony przez miasto Królowiec, podkreślając korzyści, jakie zarząd miasta osiągnął dzięki przeprowadzonym zmianom.

315.

Ministerstwo   **Warszawa, 25. 9. 28.**
Spraw Wewnętrznych
Nr. Min. 1246/zdr./28/1.

W sprawie podniesienia
zdrowotności i wyglądu
kraju.

Okólnik Nr. 173.

Do

wszystkich Panów Wojewo-
dów i Pana Komisarza Rzą-
du na m. stol. Warszawę.

Półtoraroczna praca nad podniesieniem zdrowotności i wyglądu kraju (od września 1928) przyniosła widoczne rezultaty, czego dowodem może służyć ogólna poprawa stanu sanitarnego miast, ogólne wzmocnienie stanu zadrzewienia (w szczególności zaś na szosach i drogach), podniesienie wyglądu urzędów państwowych i chociażby ten fakt, iż 80% domów w miastach, a 60% we wsiach — zaopatrzone jest w ustępy, 60% zaś domów w miastach posiada nakryte śmietniki. Cyfry te, aczkolwiek jeszcze niedostateczne, wskazują jednak na to, że anty-sanitarna bierność ludności została przełamana i pod tym względem pierwszy etap rozpoczętej kampanji został pomyślnie zakończony.

Dalsze etapy pracy polegać muszą nie tylko na utrzymaniu i umocnieniu rzeczy dokonanych i zdobytych w dziedzinie zdrowotności i wyglądu kraju, ale i na stopniowym opanowywaniu i zdobywaniu w tej dziedzinie nowych wartości. Dla ułatwienia Panom Wojewodom (Panu Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy) w tym względzie zadania podaję niżej wytyczne planu działalności, wykonanie którego musi być zakończone do dnia 1 grudnia 1929 r. Rzucam przytem nowe hasło: „Wyjść z pracą na wieś” i zaznaczam, że będę żądał od Panów nie tylko najszerzego spopularyzowania

tego hasła wśród wszystkich podległych Panom (aż do najniższej jednostki) urzędów, ale i pedagogicznego, konsekwentnego i nieustępliwego wcielenia tego hasła w życie, będą żądał, by wygląd wsi, wymykającej się dotąd z pod wpływów władzy, uległ stanowczej i widocznej zmianie ku lepszemu.

Plan działania.

1) Przeprowadzić w miastach budowę ustępów publicznych, dla domów zaś nieposiadających dziedzińców — ustępów zbiorowych. Za wszelką cenę doprowadzić do tego, by w każdej szkole był ustęp i aby ustęp ten był higienicznie urządzone i utrzymany. We wsiach rozpocząć propagandę, mającą na celu przyzwyczajanie ludności do stałego korzystania z wybudowanych ustępów.

2) Spowodować, by wszystkie śmietniki (przedewszystkiem w urzędach państwowych, w pierwszym rzędzie w starostwie i komendzie policji) były nakryte i zamknięte. Obecną ilość nakrywanych śmietników uważam za niedostateczną.

3) Usunąć brud z podwórz w miastach i wsiach; podwórza domów w miastach i wsiach muszą być stale oczyszczane i zamiatane. Nawóz musi być składany tylko w gnojowiskach, oddzielonych od reszty podwórza. Studnie obowiązkowo muszą być nakryte.

Należy zorganizować za pośrednictwem szkół propagandę nakrywania studzien.

4) Aczkolwiek w wyglądzie urzędów państwowych nastąpiło znaczne polepszenie, niemniej jednak wymagam w dalszym ciągu prowadzenia w tym kierunku jaknajbardziej intensywnej akcji.

Wyciąg urzędu (przedewszystkiem starostwa, komendy względnie posterunku policji, szkoły, dworca kolejowego) musi stać się wzorem czystości i porządku, ponadto winien on być możliwie estetycznym. Wszelkie poczynania i wypilki, zmierzające do przyznania nagród za najlepiej utrzymane urzędy.

Warunki konkursu w sprawie nagród podane będą osobno.

W związku z tem, proponuję Panom obmyślić ze swej strony inne, stosowne do warunków lokalnych, sposoby wyróżnienia kierowników najlepiej utrzymanych urzędów.

5) Akcję zadrzewienia dróg, miast i wsi należy wzmocnić przy uwzględnieniu wskazań, zawartych w piśmie okólnym z dn. 10. 12. 1927, Nr. Min. 532/27 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 3 i 4 poz. 14) w sprawie zadrzewienia miast.

Należy wywrzeć odpowiedni wpływ na wydziały powiatowe, jako władze nadzorcze nad gminami wiejskimi i miejskimi, aby w ich budżetach „drogi” zawsze przewidziane były kredyty „na zadrzewienie” (rozumiejąc pod słowem „zadrzewienie”: drzewa, krzewy, rośliny pnące). Jednocześnie zechcą Panowie Wojewodowie zwrócić baczność pod tym względem uwagę na budżety miast wydzielonych. Przy obsadzaniu dróg drzewami należy oddawać pierwszeństwo drzewom owocowym, względnie morwie białej (*Morus Alba*) przed drzewami ozdobnymi.

6) Pilnować stale, by rynki, targowiska, domy kąpielowe, hotele i restauracje utrzymywane były, o ile możliwe, we wzorowej czystości.

Place targowe i rynki muszą być wybrukowane, a w miastach wojewódzkich i liczących ponad 50.000 mieszkańców, winny posiadać nawierzchnie asfaltowe lub betonowe. Nawierzchnia placów targowych musi być zaopatrzona w odpowiednie spadki dla odpływu wód opadowych i ścieków.

Budki i stragany do sprzedaży na placach targowych i rynkach muszą mieć estetyczny wygląd i być pomalowane. Każde województwo winno opracować i ustalić typ budek i straganów stosownie do przyjętych w danym województwie motywów architektonicznych.

7) Doprowadzić do tego, by wszystkie domy mieszkalne w kraju (w miastach i wsiach) były od ulicy i od podwórza otynkowane, względnie pomalowane, bielone lub licowane, przyczem tynkowanie i bielenie musi być powtarzane w miarę zabrudzenia ścian nie rzadziej jednak, niż raz do roku (jako przykład schludnego wyglądu mogą służyć wsie w woj. tarnopolskim). W wyjątkowych wypadkach, gdy zewnętrzne bielenie lub tynkowanie niezgodne byłoby ze stylem mieszkalnego domu i mogłoby go pozbawić swoistego charakteru (dotyczy to n. p. góralskich domów, których piękno polega między innymi na uwydatnieniu belkowania), można zezwolić na pokostowanie względnie impregnowanie lub pomalowanie

domu klejową farbą, odpowiednio zabarwioną; naogół biorąc żądam, by każdy budynek zamieszkały w Polsce przez ludzi odbijał jasną plamą od reszty zabudowań i krajobrazu.

Wszystkie ogrodzenia w miastach muszą być pomalowane lub otynkowane. Należy propagować, by ogrodzenia we wsiach, przynajmniej od ulicy były z żywopłotów. Należy stanowczo zabronić i przestrzegać bacznie, by ludność nie obkładała domów słomą; dopuszczalnem może być jedynie gacenie ścian na zimę.

8) Skierować wszelkie wysiłki ku temu, by odymić i oczyścić ośrodki przemysłowe.

Doprowadzić do tego, by wszystkie budynki fabryk i zakładów przemysłowych były otynkowane lub pomalowane na kolor cegły, dziedzińce fabryczne nie tylko utrzymane schludnie, ale i upiększone roślinami pnąciami, krzewami, zieleńcami itp., paleniska fabryczne i zakładów przemysłowych urządzone w sposób, zabezpieczający powietrze przed zanieczyszczeniem z kominów dymem i szkodliwymi dla zdrowia gazami. (Szczegóły co do ochrony pod tym względem powietrza uregulowane będą osobnymi zarządzeniami).

9) Wszelkie ruiny, niemające charakteru zabytkowego, oraz rumowiska muszą być usunięte z powierzchni kraju, uzyskany materiał, w razie niemożności natychmiastowego jego zużytkowania, porządnie na miejscu ułożony.

Nakreśloną w niniejszym okólniku pracę polecam wykonać w 4-ch etapach, mianowicie:

do 1-go grudnia rb. należy dokonać $\frac{1}{4}$ części planowanych robót, w grudniu rb. oraz w styczniu i lutym 1929 nastąpi przerwa robotach; w marcu, kwietniu i maju 1929 musi być dokonana połowa całej pracy; w czerwcu, lipcu i sierpniu — $\frac{3}{4}$ robót, a we wrześniu, październiku i listopadzie — reszta, z tem, że całokształt prac będzie zakończony na 1 grudnia 1929.

Zaznaczam przytem, że wyznaczony w zarządzeniu z dnia 26. III. 1926 (okólnik nr. 47) termin 1 listopada 1928 do wystawienia we wsiach ustępów zmieniam na dzień 1. III. 1929. Nowy ten termin będzie obowiązywał również przy uporządkowaniu śmietników. Podczas moich inspekcji bę-

dę sprawdzał, czy każda miejscowość, licząca ponad 20 domów została podniesiona do wymaganego poziomu.

Przy tej okazji zwracam uwagę Panów Wojewodów, ażeby w dziedzinie sanitarno-porządkowej korzystali jaknajszerszej z przysługujących im pełnomocnictw Nadzwyczajnych Komisarzy do walki z epidemiami, jak również z uprawnień, wynikających z art. 108 p. 2 i art. 109 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19-go stycznia 1928 o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej.

(—) **Sławoj Składkowski**,
minister.

Wojewoda Poznański.
L. dz. 11550/28 — VII.

Przedmiot: w sprawie podniesienia zdrowotności i wyglądu kraju.

1 załącznik. **Poznań**, dnia 15. 10. 28.

Do
Pana Prezydenta miasta
w Bydgoszczy.

Załączony okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nr. 173 przesyłam do wiadomości i zwracam uwagę na nakreślone terminy w ostatnim ustępie załączonego okólnika i zaznaczam, że niewykonanie prac w przepisowym terminie pociągnie jaknajdalej idące konsekwencje.

Wojewoda:
(—) Borkowski.

Powyższe ogłaszam.

Bydgoszcz, 22. 10. 28 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI. 9061/28.

316.

Ceny na mąkę i chleb

Za 1 kg. mąki żytniej 70% hurt.	49 gr.
„ 1 „ „ żytniej 70% det.	58 „
„ 1 „ „ pszennej 50% hurt.	72 „
„ 1 „ „ pszennej 50% det.	84 „
„ 1 „ „ pszennej 60% hurt.	68 „
„ 1 „ „ pszennej 60% det.	80 „
„ 1 „ „ chleba z 70% mąki żytniej	50 „
„ 1 „ „ razowego	40 „
„ 1 „ „ pszennego	100 „
„ 1 bułkę	5 „

Ceny powyższe są cenami maksymalnymi t. zn. że nie wolno ich pod żadnym warunkiem przekraczać, natomiast niższe ceny (o ile okaże się tendencja zniżkowa) pobierać można i nawet jest pożądane. Cenniki winny być wywieszone we właściwych przedsiębiorstwach handlowych. Jednocześnie przypomina się rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28. II. 28 r. (Dz. Ust. nr. 22 poz. 139), które nakłada obowiązki na posiadaczy przedsiębiorstw sprzedaży przedmiotów powszedniego użytku, do wywieszenia cenników oraz ujawnienia ceny bezpośrednio na odnośnych przedmiotach.

Wobec powyższego należy ujawnić ceny nie tylko na przedmiotach, na które Magistrat wyznaczył ceny, lecz na wszystkich przedmiotach powszedniego użytku. Winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tychże cen ulegną karze w myśl art. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1928 r. (Dz. U. nr. 31 poz. 527), o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych ustaw karnych karze aresztu do 6-ciu tygodni ulb grzywny do 10.000 złotych.

Organa Policji Państwowej otrzymały nakaz przeprowadzenia ścisłej kontroli w tym kierunku.

Magistrat.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Ref. Przem. 743/28.

317.

Stan rynku pracy

na terenie działalności Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bydgoszczy (powiaty: bydgoski, szubiński i wyrzyski)

za III kwartał 1928 roku.

Najwyższa liczba bezrobotnych w ciągu ubiegłego kwartału (lipiec, sierpień i wrzesień) bieżącego roku na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bydgoszczy wynosiła 1648, w tem w samej Bydgoszczy 1318.

Stan bezrobocia w stosunku do kwartału II. br. zmniejszył się o 1046 bezrobotnych, w samej Bydgoszczy o 761.

W ciągu kwartału sprawozdawczego przybyło do P. U. P. P. 1910 poszukujących pracy; zapośredniczono do pracy 2050 osób, wysłano do pracy 2887 kandydatów. Umieszczono w myśl ustawy o inwalidach wojennych w zakładach przemysłowych 7 inwalidów wojennych ciężko poszkod. Zarekrutowano na wyjazd do Francji do prac w kopalniach i dla przemysłu 28 osób; wyjechało wogóle zagranicę za pośrednictwem P. U. P. P. w celach podjęcia pracy zarobkowej 37 osób.

Procentowy stosunek zarejestrowanych w P. U. P. P. bezrobotnych w wieku ponad 60 lat niezdolnych wogóle do pracy 5—6%. Z zasiłków z Funduszu Bezrobocia korzystało w ciągu kwartału sprawozdawczego 254 bezrobotnych.

Zgłoszono obecnie w P. U. P. P. i niepokryte wolne miejsca pracy dla: 1) 1 maszynisty-montera obeznanego z motorem Diesla do walca drogowego, 2) 4 tokarzy metalowych, 3) 1 specjalistę frezera, 4) 4 ślusarzy-narzędziarzy, 5) 1 strycharza, 6) 1 pomocnika krawieckiego, 7) 1 stenotypistki polsko-niemieckiej, 8) 1 gospodyni na majątek.

Kierownik Urzędu:

Tyborski.

317a.

Ważna dla pracodawców.

Przypomina się ponownie pp. pracodawcom, że przyjmowanie do pracy pracowników z pominięciem właściwego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy jest przeciwne rozporządzeniu Ministr. Pracy i Opieki Społecznej z 15. II. 23 r. (Dz. U. R. P. nr. 2 z roku 1923) i ustawie z 18. VII. 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. nr. 67 poz. 650) i może być karane grzywną w wysokości do 3000 zł.

W myśl więc zacytowanych wyżej przepisów obowiązany jest każdy pracodawca zgłosić w P. U. P. P. wakujące w jego przedsiębiorstwie wolne miejsce pracy jakoteż zawiadomić Urząd najdalej w przeciągu 3-ch dni o każdym przyjęciu nowego pracownika, o ile przyjęcie to dokonane zostało z pominięciem właściwego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy.

Liczba pracodawców podanych do kary przez Urząd za przekroczenia odnośnych przepisów wzrasta pokaźnie, co właśnie jest

dowodem nieposzanowania przez nich w mowie będących ustaw.

Większość z pośród ukaranych pracodawców interwenjuje w tut. Urzędzie w celach zniesienia im nałożonych mandatów karnych usprawiedliwiając przekroczenia swe nieświadomością w tym względzie obowiązujących przepisów.

Reklamacji ich jednak Urząd nie może brać pod uwagę, już to dlatego, że sam periodycznie ogłasza i nietylko w prasie miejscowej komunikaty informujące o odnośnych przepisach prawnych i wynikającym z nich obowiązku pracodawców.

Kierownik Urzędu:

Tyborski.

318.

Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego dotyczące się zwalczania zarazy pryszczycy na obszarze Województwa Poznańskiego.

Celem stłumienia zarazy pryszczycy u zwierząt racicowych na zasadzie art. 26, 27, 41 i 42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. nr. 77 poz. 673) oraz odnośnego rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 w sprawie wykonania powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 167) zarządza się co następuje:

I. Zagroda zapowietrzona.

§ 1.

Odnosnie do zagrody zapowietrzonej, to jest takiej zagrody, gdzie urzędowo stwierdzono zarazę pryszczycy obowiązują szczegółowe przepisy, wydane przez władzę administracyjną I-szej instancji (starostę powiatowego — prezydenta miasta) w myśl przepisów §§ 141—152 wyżej wspomnianego rozporządzenia Ministra Rolnictwa.

II. Okręg zapowietrzony.

§ 2.

Do tego okręgu zapowietrzonego, utworzonego przez odnośnego starostę (prezydenta) zostaną wcielone zagrody sąsiadujące z zagrodą zapowietrzoną.

Pewne zaś części a nawet cała odnośna miejscowość zostanie wcieloną do tego okręgu tylko w tych wypadkach, gdy miejscowe okoliczności tego wymagają.

§ 3.

Na granicy okręgu zapowietrzonego przy drogach publicznych, przejazdach i przejściach, należy umieścić w miejscach widocznych tablice z wyraźnym i trwałym napisem „Pryszczycza — Okrąg zapowietrzony”. „Wprowadzanie (wpędzenia, wwożenie) i przeprowadzanie zwierząt racicowych — zakazane”.

§ 4.

Drogi, prowadzące i przechodzące wzdłuż granicy okręgu zapowietrzonego, winny być zamknięte dla przeprowadzenia zwierząt racicowych.

§ 5.

Wywożenie z okręgu zapowietrzonego, jak również załadowywanie zwierząt racicowych na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych w okręgu zapowietrzonym jest zakazane. O wydanem zarządzeniu starosta winien natychmiast zawiadomić zawiadowców stacji kolejowych i kierowników przystani wodnych.

Na wyjątki w celu natychmiastowego uboju starosta może zezwolić pod warunkiem, że wszystkie zwierzęta racicowe zagrody, z której zwierzęta mają być wywiezione, zostaną na 24 godziny przed wywozem zbadane przez powiatowego lekarza weterynaryjnego i uznane za niepodlegające o pryszczycę.

Wywóz winien się odbyć: do rzeźni (miejscu uboju) w miejscowościach sąsiednich — na wozach, a do rzeźni publicznej lub wywozowej dalszych miejscowości — koleją, względnie statkiem.

Przewóz do rzeźni (miejscu uboju), stacji kolejowych lub przystani wodnych, jak również ze stacji kolejowych lub przystani wodnych do rzeźni, winien odbyć się na szczelnych wozach lub innych środkach przewozowych. Zatrzymywanie takiej przesyłki w drodze, jako też dopuszczanie do bezpośredniego lub pośredniego stykania się zwierząt z innymi zwierzętami racicowymi jest zakazane. W razie potrzeby Starosta może zarządzić konwojowanie takich przewozów.

Równocześnie z udzieleniem zezwolenia na wywóz koleją lub statkiem zwierząt ra-

cicowych starosta winien powiadomić o tem zawiadowcę kolejowej stacji nadania — względnie kierownika przystani wodnej — i zarząd rzeźni a jeżeli zwierzęta mają być skierowane do innego powiatu, uzyskać przedtem zgodę właściwego starosty oraz zawiadomić go (telefonicznie, telegraficznie) o udzieleniu zezwolenia celem zarządzenia odpowiednich środków ostrożności. Wagony przewozowe lub oddziały statku winny być oznaczone wyraźnym napisem: „Zwierzęta z okręgu zapowietrzonego pryszczyczą”. Do listu przewozowego należy dołączyć pozwolenie na przewóz.

Zwierzęta takie wolno wyladowywać tylko na stacjach, oznaczonych z zezwoleniu i w liście przewozowym. Przeładowanie lub skierowanie do innych stacji jest wzbronione.

Wozy, wagony i statki, któremi zwierzęta racicowe zostały przewiezione, jak również rampy, narzędzia i przedmioty, używane przy załadowaniu i wyladowaniu, tudzież osoby, zatrudnione przy przewozie, podlegają oczyszczeniu i odkażeniu według przepisów §§ 3, 5, 6, 9 i 13 załącznika nr. 2 do wyżej wspomnianego rozporządzenia Ministra Rolnictwa.

Na wywóz zaś zwierząt podejrzanych o zarażenie się do rzeźni publicznej lub wywozowej, znajdujących się na obszarze innego województwa może zezwolić Wojewoda.

§ 6.

Na wywóz zwierząt racicowych z okręgu zapowietrzonego na cele użytkowe może w drodze wyjątku — zezwolić Wojewoda.

§ 7.

Wszystkie zwierzęta racicowe (bydło rogate, owce, kozy, świnie) w okręgu zapowietrzonym muszą być trzymane w oborze wzgl. chlewie; na wyjątki (pracę w polu lub wypuszczenie na pastwisko) zezwolić może Wojewoda.

§ 8.

Mleko wolno wywozić z okręgu zapowietrzonego dopiero po dostatecznem wyjałowieniu. Starosta może zezwolić na wywóz mleka niewyjałowionego do takich mleczarni, w których wyjałowienie mleka jest zapewnione.

Mleko należy uznać za dostatecznie wyjałowione:

- a) po nagrzaniu na ogniu aż do zagotowania,
- b) po nagrzaniu do 85° C parą wodną,
- c) po nagrzaniu do 70° C i utrzymaniu w tym stopniu nagrzania w przeciągu pół godziny.

Wprowadzanie (wpędzanie, wwożenie) zwierząt racicowych do okręgu zapowietrzonego, jakoteż przeprowadzanie (przepędzanie, przewożenie) takich zwierząt przez ten okrąg jest zakazane. Na wprowadzenie zwierząt racicowych rzeźnych może zezwolić starosta pod warunkiem, że zwierzęta będą dostawione wprost do rzeźni (miejsca uboju) na wozach lub koleją.

Na wprowadzanie zwierząt hodowlanych i użytkowych w razie koniecznych potrzeb gospodarczych może zezwolić wojewoda.

III. Okrąg zagrożony.

§ 10.

Dokoła okręgu zapowietrzonego ustanowi groźony pryszczycą, kierując się przytem odnośny starosta ściśle określony okrąg za stopniem niebezpieczeństwa zarazy i miejscowemi potrzebami gospodarczemi.

§ 11.

Na wywóz zwierząt racicowych z okręgu zagrożonego celem natychmiastowego uboju starosta zezwoli, jeśli wszystkie zwierzęta racicowe zagrody, z której pochodzą, zostały na dwa dni przed wywozem zbadane przez powiatowego lekarza weterynaryjnego i uznane za niepodejrzane. Pozwolenie na wywóz starosta może wydać co do zwierząt przeznaczonych do natychmiastowego uboju w sąsiedniej lub pobliskiej miejscowości lub też na przewóz koleją lub statkiem do rzeźni publicznej lub dowozowej, połączonej torrem kolejowym, a w braku połączenia kolejowego pod warunkiem, że zwierzęta zostaną przewiezione na szczelnych wozach.

Postępowanie przy wywozie jest podobne, jak przy wywozie zwierząt racicowych z okręgu zapowietrzonego (§ 5).

§ 12.

Na wywóz zwierząt racicowych hodowlanych i użytkowych z okręgu zagrożonego zezwolić może wojewoda.

§ 13.

W miejscowości zapowietrzonej, w okręgu zapowietrzonym i zagrożonym oraz w miejscowościach w promieniu około 15 kilometrów, określonych według stopnia niebezpieczeństwa zarazy i z uwzględnieniem potrzeb gospodarczych zakazuje się:

1) odbywania targów na zwierzęta racicowe z wyjątkiem targów, urządzanych przy rzeźniach publicznych, które w takim razie aż do usunięcia niebezpieczeństwa poddać należy ograniczeniom, przewidzianym w § 5,

2) prowadzenia handlu domokrażnego zwierzętami racicowemi jak również handlu domokrażnego drobiem,

3) urządzania przetargów na zwierzęta racicowe z wyjątkiem zwierząt, pozostających w zagrodzie co najmniej od trzech miesięcy,

4) urządzania pokazów publicznych zwierząt racicowych,

5) oddawania mleka niedostatecznie wyjałowionego z mleczarni, otrzymujących mleko z różnych gospodarstw, do zagród, w których znajdują się zwierzęta racicowe, jak również zużytkowania niedostatecznie nie wyjałowionego mleka we własnem gospodarstwie, tudzież oddawania z mleczarni naczyni nieoczyszczonych i nieodkaszonych.

§ 14.

Koszty badania lekarsko-weterynaryjnego przewidzianego w przepisach (§§ 141—152) na wstępie wspomnianego rozporządzenia Ministra Rolnictwa, a dotyczących zagrody zapowietrzonej (§ 1) jak również koszty takiego badania, przewidzianego w niniejszem rozporządzeniu (§§ 5, 11), które należy obliczać według taryfy opłat za badanie, wydanej rozporządzeniem Ministra Rolnictwa z dnia 23. III. 1928 (Dz. U. R. P. nr. 42 poz. 409) ponosi strona.

§ 15.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą według „Rozdziału VII postanowień karnych art. 98 i następ.“ powołanego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927.

§ 16.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim.

Poznań, dnia 12 września 1928.

Wojewoda:

(—) Chorzemski.

L. dz. 26052/28.

Powyższe ogłaszam, powołując się na tut. Pl. VI. 6634/27 z dnia 2. 12. 27 i 602/28 z dnia 9. 1. 28 (Oręd. Nr. 1 poz. 10 i Nr. 3 poz. 33 r. 1928).

Bydgoszcz, dnia 18. 9. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

L. dz. Pl. VI. 8024/28.

319.

Raporty kontrolne dla oficerów rezerwy.

Zwracam uwagę na obwieszczenie rozplakutowane po mieście w sprawie raportów kontrolnych dla oficerów rezerwy i pospolitego ruszenia, oraz byłych urzędników wojskowych, które odbędą się w dniu 5 listopada r. b. o godz. 9-tej rano, w lokalu P. K. U. Bydgoszcz, ul. Gen. Bema nr. 9.

Bydgoszcz, dnia 23 października 1928 r.

Magistrat — Biuro Wojskowe.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

L. dz. Wojsk. 10260/28.

Dowództwo O. K. VIII.

Obwieszczenie**o powołaniu do raportów kontrolnych w roku 1928.**

Na zasadzie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych l. 20 tj. Pob. Ew. z dnia 1 września 1928 r. i art. 96 Ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. Ust. Nr. 46/28 poz. 458), powołuję w roku bieżącym do raportów kontrolnych:

Oficerów rezerwy i pospolitego ruszenia oraz byłych urzędników wojskowych, zwolnionych z czynnej służby w W. P. urodzonych w latach:

I. 1879 i 1889 za wyjątkiem oficerów rezerwy z r. 1889, którzy w roku bieżącym odbyli ćwiczenia wojskowe,

II. tych oficerów rezerwy roczników 1902, 1901, 1900, 1898, 1897, 1896, 1895, 1894, 1893

i 1892, którzy w latach ubiegłych nie odbyli żadnego ustawowego ćwiczenia wojskowego i nie zgłosili się do raportu kontrolnego,

III. oficerów rezerwy i pospolitego ruszenia oraz urzędników wojskowych, zwolnionych z czynnej służby wojskowej, roczników 1891, 1890, 1889, 1888, 1887, 1886, 1885, 1882, 1881, 1876, 1875, którzy w latach ubiegłych nie zgłosili się do raportu kontrolnego.

Od obowiązku stawienia się do raportów kontrolnych są zwolnieni z urzędu:

a) posłowie do Sejmu i Senatu oraz ministrowie i wiceministrowie (podsekretarze stanu),

b) duchowni i kandydaci stanu duchownego,

c) oficerowie, którzy w roku bieżącym odbywali służbę czynną w wojsku lub ćwiczenia wojskowe,

d) oficerowie, którzy w roku bieżącym zgłosili się do służby w wojsku lub ćwiczeń wojskowych, jednak z powodu choroby lub celem przedstawienia komisji rewizyjnej z tej służby zostali zwolnieni,

e) znajdujący się w więzieniu śledczym lub karnym oraz umieszczeni w karnych zakładach poprawczych,

f) oficerowie rezerwy, tudzież pospolitego ruszenia, którzy rzeczywiście wyjechali zagranicę zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Oficerowie rezerwy wzgl. pospolitego ruszenia mogą być na wniesioną prośbę zwolnieni od obowiązku stawienia się do raportów kontrolnych:

a) w razie przebywania na stałe zagranicą,

b) w razie choroby twierdzonej świadectwem lekarza powiatowego (w razie niemożności uzyskania takiego świadectwa, choroba powinna być stwierdzona świadectwem lekarza prywatnego, opatrzonym potwierdzeniem naczelnika gminy, że uzyskanie świadectwa lekarza powiatowego było niemożliwe),

c) w razie ciężkiej choroby lub śmierci w rodzinie, lub też z powodu innych nagłych niecierpiących zwłoki spraw rodzinnych lub osobistych wiarygodnie udowodnionych,

d) w razie konieczności odbycia podróży w okresie raportów kontrolnych, celem załatwienia spraw osobistych lub zawodo-

wych, które według przedłożonych wiarygodnych dowodów nie dadzą się odłożyć.

Prośby o zwolnienie od obowiązku stawienia się na raporty kontrolne należy wnieść przynajmniej na 14 dni przed rozpoczęciem raportów kontrolnych do właściwej powiatowej komendy uzupełnień z dołączeniem potrzebnych dokumentów oraz potwierdzeniem naczelnika gminy i właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej (starostwo, magistrat) o prawdziwości podanych motywów.

Zwolnień tych udziela właściwy powiatowy komendant uzupełnień.

Wniesienie podania o zwolnienie nie zwalnia od obowiązku stawienia się do raportów kontrolnych.

Raporty kontrolne dla oficerów rezerwy i pospolitego ruszenia, oraz byłych urzędników wojskowych, zwolnionych z czynnej służby wojskowej, wymienionych wyżej w punkcie I, II i III, zamieszkających na terenie P. K. U. Bydgoszcz odbędą się dnia 5-go listopada 1928 r. w Bydgoszczy, ul. Gen. Bema nr. 9 o godz. 9-tej.

Do raportu kontrolnego stawia się oficerowie w mundurze wojskowym (strój służbowy), płaszczu, z pistoletem, lornetą, polową i torbą oficerską, oraz przyniesioną ze sobą książeczkę stanu służby oficerskiej i kartę przydziału mobilizacyjnego. Oficerowie, którzy nie posiadają mundurów wojskowych, mogą wyjątkowo zgłaszać się w ubraniach cywilnych (bez broni i wymagającego oporządzenia).

Powołani do raportów kontrolnych mają się stawić punktualnie o godzinie, w dniu i lokalu wyżej podanym, gdyż ci, którzy bez uzasadnionej przyczyny nie stawiają się, będą pociągnięci do odpowiedzialności w myśl wojskowych przepisów karnych (dyscyplinarnych).

Powołani do raportów kontrolnych nie mogą rościć żadnych pretensyj do skarbu państwa tytułem odszkodowania, bądź to z powodu zaniechania pracy, bądź też poniesienia pewnego uszczerbku w zarobku dziennym skutkiem stawienia się do raportów.

Toruń, dnia 25 września 1928 r.

Dowódca Okręgu Korpusu nr. VIII

(—) **Leon Berbecki**,
generał dywizji.

320.

Obwieszczenie.

Wobec wejścia w życie z dniem 1. 4. 1928 rozporządzenia Prez. Rzplitej z dnia 22. 8. 27 o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (zob. tut. Oręd. nr. 1 z dn. 1. 1. 28 poz. 10 wzgl. nr. 3 z dn. 1. 2. 28 poz. 33) jak również minist. rozporządzenia wykonawczego z dn. 9. 1. 28 (D. U. R. P. nr. 19 z dn. 27. 2. 28 poz. 167) **straciło moc obowiązującą** rozporządzenie wojewódzkie nr. 800/27 Zp. z dnia 5. 9. 27 (zob. Pl. VI. 6048/27 z dn. 22. 9. 27 w tut. Oręd. Urzęd. nr. 16 z dn. 15. 10. 27 poz. 242) dotyczące zarządzeń weter.-policyjnych z powodu zarazy płucnej bydła rogatego.

Bydgoszcz, dnia 22. 9. 28.

Miejski Urząd Policijny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI. 7723/28.

321.

W myśl § 3 regulaminu targowego wolno jest na targach miejskich z nabiału sprzedawać jaja, masło i ser wiejski z wyłączeniem śmietany i maślanki. Ponieważ coraz więcej ukazuje się na tutejszych targach śmietany, który to towar przez częste otwieranie naczyń i przelewanie śmietany do miarek narażony jest na pył i kurz, zakazują na mocy § 7 rozporządzenia policyjnego dot. przemysłowego i handlowego obrotu świeżym mlekiem krowiem z dnia 6. II. 1928 i regulaminu targowego, detalicznej sprzedaży śmietany na tutejszych rynkach. — Organa P. P. otrzymały nakaz prowadzenia ścisłej kontroli w tym kierunku.

Magistrat miasta Bydgoszczy.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Ref. Przem. 858/28.

322.

Rozporządzenie

Wojewody Poznańskiego o obowiązku badania świń przy załadunku na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych, położonych na obszarze Województwa Poznańskiego.

Na podstawie art. 108 ust. 1 pkt. b rozporządzenia Prezydenta Rzplitej Polskiej z dnia 19. I. 1928 o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U.

R. P. nr. 11 poz. 866) oraz art. 17 i 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22. VIII. 1927 (Dz. U. R. P. nr. 77 poz. 673) i stosownie do § 9 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 22. III. 1928 (Dz. U. R. P. nr. 42 poz. 408) zarządza się co następuje:

§ 1.

Swinie przy załadowaniu na **wszystkich** stacjach kolejowych oraz przystaniach wodnych, położnych na obszarze Województwa Poznańskiego, podlegają badaniu przez właściwego powiatowego lekarza weterynaryjnego.

§ 2.

O wyniku badania powiatowy lekarz weterynaryjny winien wystawić świadectwo zdrowia według wzoru poniżej zamieszczonego na **każdy wagon** lub oddział statku **osobno** i dołączyć przynależne świadectwa miejsca pochodzenia, podając na świadectwie zdrowia ich ilość, datę załadowania, numer wagonu lub oddziału statku oraz liczbę dziennika badania. Co do opisu zwierząt powiatowy lekarz weterynaryjny może powołać się na załączone świadectwa miejsca pochodzenia, które to świadectwa winien również podpisać.

§ 3.

Świadectwa zdrowia winny być zaopatrzone w podpis i odcisk pieczęści urzędowej powiatowego lekarza weterynaryjnego.

Świadectwa zdrowia, przeznaczone do obrotu krajowego, nie mogą służyć do przesyłek zwierząt, przeznaczonych do wywozu zagranicę Państwa.

§ 4.

Posiadacz zwierząt winien o zamierzonym ładowaniu zwierząt zawiadomić właściwego powiatowego lekarza weterynaryjnego najpóźniej na 12 godzin przed załadowaniem.

§ 5.

Koszty badania, które należy obliczać według taryfy opłat za badanie zwierząt na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych, wydanej rozporządzeniem Ministra Rolnictwa z dnia 23 marca 1928 (Dz. U. R. P. nr. 42 poz. 409) — ponoszą osoby interesowane (strona), uiszczając je bezpośrednio do rąk powiatowego lekarza weterynaryjnego za pokwitowaniem według niżej zamieszczonego wzoru.

§ 6.

Przekroczenia tego rozporządzenia karane będą na zasadzie postanowień rozdziału VII powołanego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22. VIII. 1927 (Dz. U. R. P. nr. 77 poz. 673).

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim i obowiązuje aż do odwołania. Tem samym traci moc obowiązującą tutejsze rozporządzenie, wydane w tym samym przedmiocie, dnia 12 września 1928 l. dz. 26916/28 I (Pozn. Dz. Wojew. nr. 37, z dnia 15. IX. 1928).

Poznań, dnia 2 października 1928.

Wojewoda:

(—) Borkowski.

L. dz. 28990/28.

Powyższe ogłaszam.

Bydgoszcz, dn. 23. 10. 1928.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hączeński**, radca miejski.

Pl. VI. 8567/28.

323.

Wyciąg

**z Dziennika Ustaw R. P. nr. 72
z dnia 26 lipca 1923.**

559.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 22 czerwca 1923 r.
w przedmiocie substancji i przetworów
odurzających.

Art. 1. Zabrania się wytwarzania, przeróbki, przywozu i wywozu, przechowywania, handlu oraz wszelkiego wogóle obiegu opium surowego, opium leczniczego, opium do palenia i jego odpadków (Dross i t. p.), haszyszu, morfiny, kokainy, heroiny, wszelkich ich soli i przetworów oraz tych pochodnych, które na podstawie badań naukowych w drodze rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego będą uznane za wywołujące szkodliwe skutki dla zdrowia.

Na wypadek pojawienia się w obiegu innych substancji lub przetworów o podobnie szkodliwych skutkach, upoważnia się Mini-

stra Zdrowia Publicznego do rozciągnięcia na nie w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu przepisów niniejszej ustawy.

Art. 2. Wyjątki od zakazu, przewidzianego w art. 1 są dopuszczalne jedynie dla celów leczniczych, naukowych i przemysłowych za specjalnem zezwoleniem Ministra Zdrowia Publicznego i z zachowaniem warunków, w tem zezwoleniu zastrzeżonych. Zezwolenie to może być wydane na określony czas i na określoną ilość oraz może być każdej chwili cofnięte.

W aptekach substancje i przetwory, wymienione w art. 1, mogą być wyrabiane, przerabiane, wydawane oraz nabywane bez pozwolenia określonego w ustępie poprzednim, jednakże tylko do celów leczniczych i z zachowaniem przepisów o prowadzeniu aptek, jak również specjalnie wydanych w tym przedmiocie przez Ministra Zdrowia Publicznego.

Art. 3. Zabrania się sprzedaży do celów spożycia **eteru etylowego** i jego mieszanin.

Przepisy, normujące wyrób, przywóz, przechowywanie oraz sprzedaż do celów przemysłowych i leczniczych eteru etylowego i jego mieszanin, zostaną wydane w drodze rozporządzenia.

Art. 4. Do Ministra Zdrowia Publicznego należy nadzór nad produkcją i obrotem środków, określonych w art. 1 i 3. Przedsiębiorstwa i zakłady, korzystające z pozwoleń, przewidzianych w art. 2, są zobowiązane na żądanie Ministra Zdrowia Publicznego do składania sprawozdań i wogóle udzielania informacji, dotyczących wytwarzania, obrotu i spożycia środków określonych w art. 1 i 3.

Art. 5. Organy Ministerstwa Zdrowia Publicznego mają prawo dokonywania rewizji przedsiębiorstw, zakładów i wogóle miejsc, w których są produkowane, przetwarzane lub przechowywane substancje i przetwory, wymienione w art. 1, jak również badania ksiąg handlowych i dokumentów przedsiębiorstwa. Nadto w celu wykrycia bezprawnego wytwarzania, handlu i zużycia powyższych środków organy Ministerstwa Zdrowia Publicznego mogą dokonywać rewizji i w innych lokalach w asystencji policji i przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów dzielnicowych ustaw postępowania karnego.

Art. 6. Przywóz i wywóz zagranicę substancji i przetworów, określonych w art. 1, może nastąpić tylko przez urzędy celne, specjalnie oznaczone przez Ministra Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 7. Winny naruszenia przepisów art. 3 oraz przywozu z zagranicy, przechowywania dla zbycia lub wytwarzania opium surowego, leczniczego, opium do palenia, wyciagu z opium (ekstrakt), morfiny i innych alkaloidów opium (z wyjątkiem kodeiny), ich soli i pochodnych, kokainy, jej soli i pochodnych oraz tych substancji i przetworów z pośród wymienionych w części drugiej art. 1 i art. 3, które będą uznane przez Ministerstwo Zdrowia Publicznego za szczególnie niebezpieczne, jak również bezprawnego umożliwienia innym użycia tych środków, jeżeli czyn przestępczy wywołał lub mógł wywołać następstwa szczególnie szkodliwe, a sprawca mógł to przewidzieć, lub jeśli przestępstwo spełniono z chęci zysku — będzie karany za występki więzieniem od trzech miesięcy do lat pięciu, z czem można połączyć grzywnę do dziesięciu milionów marek. Surowsze postanowienia innych przepisów pozostają w mocy. Usiłowanie i udział ulega karze narówni z dokonaniem.

Jeżeli winowajca ma prawo zajmowania się leczeniem lub zawodem aptekarskim, będzie, prócz tego, pozbawiony powyższego prawa na czas nie niżej lat trzech lub na zawsze.

Jeżeli winny dopuścił się przestępstwa przy wykonywaniu innego zawodu lub przemysłu, może być pozbawiony odnośnych praw na czas od roku do lat pięciu.

Art. 8. Winny innego naruszenia postanowienia niniejszej ustawy lub przepisów, a jej podstawie wydanych, (o ile czyn w myśl innych przepisów nie ulega karze surowszej) będzie karany za występki więzieniem od dwóch tygodni do jednego roku i grzywną od pięćdziesięciu tysięcy do pięciu milionów marek lub jedną z tych kar.

Tej samej karze podlega użycie w towarzystwie środków, określonych w art. 7.

Art. 9. Nieprawne posiadanie środków, wymienionych w art. 1, pociąga zawsze za sobą konfiskatę tych środków. W przypadkach, przewidzianych w art. 7 i 8, konfiskatę orzeka właściwy sąd, lecz do chwili uprawnocnienia się wyroku należy dokonać za-

jęcia odnośnych przedmiotów. Przedmioty skonfiskowane oddaje się do dyspozycji władz sanitarnych.

Art. 10. Przepisy dzielnicowe o łagodzeniu i zamianie kary nie stosują się do przestępstw, przewidzianych w niniejszej ustawie.

Na obszarze b. dzielnicy austriackiej sąd wymierzy zamiast kary więzienia karę ścisłego aresztu.

Art. 11. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Zdrowia Publicznego i Sprawiedliwości w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dwa tygodnie po ogłoszeniu.

Prezyd. Rzeczypospolitej: S. Wojciechowski,
Prezes Rady Ministrów: Witos.

Kierownik Min. Zdrowia Publ.: Bujalski.
Minister Sprawiedliwości: St. Nowodworski.

Powyższą ustawę o substancjach i przetworach odurzających podjęto do wiadomości z nadmienieniem, że ministerjalne rozporządzenia wykonawcze tej ustawy ogłoszone zostaną niebawem.

Bydgoszcz, dnia 22 października 1928.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI. 9022/28.

324.

Rozporządzenie

Wojewody Poznańskiego dotyczące badania w pewnych odstępach czasu zwierząt używanych w przedsiębiorstwach przewozowych oraz zwierząt wskutek sposobu ich użycia, stykających się często ze zwierzętami innych posiadaczy lub miejscami ich postoju, zwierząt używanych w przemyśle okrężnym i zwierząt będących w posiadaniu osób nie mających stałego zamieszkania.

Ze względu na obecny stan zarazy świerzby u zwierząt jednokopytowych na obszarze Województwa Poznańskiego — na zasadzie art. 9 oraz 16 lit. h rozporządzenia Prezyd. Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22-go sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. nr. 77 poz. 673) zarządza się co następuje:

§ 1.

Osoby, które na obszarze Województwa Poznańskiego używają do pociągu zwierząt

jednokopytowych (konie, osły, muły, osłomuly):

- a) w przedsiębiorstwach przewozowych,
- b) stykających się, wskutek sposobu ich użycia, często ze zwierzętami innych posiadaczy lub miejscami, nie ich postoju,
- c) używanych w przemyśle okrężnym,
- d) będących w posiadaniu osób nie mających stałego zamieszkania, winne podawać regularnie te zwierzęta pociągowe badaniu przez powiatowego lekarza weterynaryjnego.

§ 2.

a) Wymagane badania jednokopytowych zwierząt pociagowych, wymienionych w § 1 wykonywa się w miejscach, oznaczonych przez właściwego starostę (prezydenta miasta) **miesięcznie**, w terminach ustalonych przez tegoż starostę (prezydenta).

Terminy badań winny być podane do wiadomości publicznej.

b) Badanie w terminach, ustalonych przez właściwego starostę (prezydenta) jest bezpłatne.

Za wykonanie badania na wniosek osoby interesowanej (strony) w innych dniach, aniżeli je ustalił starosta (prezydent), należy uiścić powiatowemu lekarzowi weterynaryjnemu 2.— zł., za każde zbadane zwierzę pociągowe.

§ 3.

a) Właściciele jednokopytowych zwierząt pociagowych, podlegających badaniu, winni własnym kosztem zaopatrzyć się w książki badania według dołączonego wzoru i wpisywać pojedynczo każde takie zwierzę według gatunku oraz prowadzić książkę w ewidencji. Książkę badania należy z chwilą zużycia przechować przez 6 miesięcy.

b) Wynik badania wpisuje powiatowy lekarz weterynaryjny każdorazowo do książki, podając datę wykonanego badania.

c) Właściciel wzgl. jego zastępca, używający takie zwierzęta musi stale posiadać przy sobie książkę badania i okazać je na każde żądanie organów policji państwowej, powiatowego lekarza weterynaryjnego i naczelnika gminy.

§ 4.

Przekroczenia tego rozporządzenia karane będą na zasadzie postanowień rozdziału VII, powołanego na wstępie rozporządzenia

Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22. VIII. 1927 r. Prócz tego właściwa władza administracyjna spowodować może doprowadzenie do zbadania przez powiatowego lekarza weterynaryjnego, jednokopytowych zwierząt pociągowych, podlegających badaniu, co do których używający ich nie może wykazać się przepisaniem skutecznym badaniem w wyznaczonym terminie. Powstałe w ten sposób koszty ponosi strona.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie 15 dni po jego ogłoszeniu w Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim i obowiązuje aż do odwołania.

Poznań, dnia 26 września 1928 r.

Wojewoda:

(—) Borkowski.

L. dz. 28600/28.

Powyższe ogłasza się z wyjaśnieniem, że w Bydgoszczy badanie zwierząt pociągowych odbywa się dla zamieszkałych w I, II i III-cim obwodzie policyjnym w każdą środę po 15-tym, zaś dla zamieszkałych w IV, V, VI i VII obwodzie policyjnym w każdy czwartek po 15-tym, i to w następującym porządku (I dzień):

dla I Komisarjatu punktualnie o godzinie $1\frac{1}{2}$ 9,

dla II Komisarjatu punktualnie o godzinie 9-tej,

dla III Komisarjatu punktualnie o godzinie $9\frac{1}{2}$,

(II dzień):

dla IV Komisarjatu punktualnie o godzinie $1\frac{1}{2}$ 9,

dla V Komisarjatu punktualnie o godzinie 9-tej,

dla VI i VII Komisarjatu punktualnie o godzinie $9\frac{1}{2}$.

W wypadku gdyby w wyznaczony dzień badania przypadło święto urzędowe, badanie odbędzie się w ten sam dzień następnego tygodnia. Badania odbywają się w Targowicy przy Rzeźni Miejskiej. Zainteresowani winni w oznaczonym wyżej porządku się stawić. O godzinie $9\frac{1}{2}$ zostaje wjazd do Targowicy zamknięty i nikt ze spóźniających wpuszczony nie będzie. Ci, którzyby

się spóźnili lub z ważnych przyczyn nie mogli swych zwierząt w oznaczonym terminie stawić, winni w przeciągu 8 dni od terminu badania zgłosić się prywatnie u powiatowego lekarza weterynarii p. Jewasińskiego celem badania i jednocześnie zgłosić się z książką badania do Miejskiego Urzędu Policyjnego, ul. Grodzka nr. 32, pokój 8 celem odnotowania w ewidencji. Badanie w terminach z góry ustalonych jest bezpłatne. Za badanie przeprowadzone na wniosek strony w innych dniach należy uiścić 2.— zł. od każdego zwierzęcia pociągowego. Konie muszą być w oznaczonym terminie punktualnie przyprowadzone na miejsce badania i ustawione w szeregu wedle wskazówek policji.

Bydgoszcz, dnia 15 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. III. 6129/28.

325.

Ogłoszenie.

Magistrat miasta Siedlec podaje do wiadomości, iż 5 listopada 1928 r. o godzinie 12-tej odbędzie się w Elektrowni miejskiej w Siedlcach sprzedaż przez licytację następujących maszyn:

1) Dynamo maszyny prądu stałego 70 KW. z dzielnikiem napięcia, firmy Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft Berlin Nr. 1895, 160 amp. 1.000 obr. 440 V. z saniami do pasa, od sumy wywoławczej 4.000 złotych in plus.

2) Elektromotor prądu stałego, firmy Siemens — Halske, 440 V., 60 amp. z saniami do pasa, od sumy wywoławczej — 1.500 zł. in plus.

Wymienione maszyny oglądać można codziennie w Elektrowni miejskiej w Siedlcach. Wadium w kwocie 5% od sumy wywoławczej wpłacić należy do dnia 5 listopada 1928 roku do kasy miejskiej w Siedlcach.

Magistrat m. Siedlec.

326.

Odpis.

Wojewoda Poznański.

L. dz. 27040/28 I.

Zwalczanie raka
ziemniaczanego.

Poznań, dnia 28 września 1928.

Do

wszystkich panów Starostów
powiatowych i Prezydentów
miast wyłączonych.

Rołnictwu wielkopolskiemu zagraża poważna i niebłizalna dla gospodarki całego państwa klęska w postaci coraz groźniejszego szerzenia się zarazy raka ziemniaczanego.

Do akcji walki z tą zarazą — której pan Starosta osobiście winien poświęcić jak najwięcej uwagi — zaprzadz należy wszystkich, którzy w czemkolwiek i gdziekolwiek mogą być pomocni i wyzyskać wszelkie stojące do dyspozycji środki.

Należy zatem wyczerpująco pouczyć wójtów i sołtysów na zebraniach ad hoc zwołanych, którzy o groźnym niebezpieczeństwie winni pouczyć i ostrzec wszystkich mieszkańców danej gminy.

Pan Starosta zechce w szczególności zainteresować akcją walki z rakiem ziemniaczanym wszystkich podwładnych sobie urzędników i wszystkich bez względu na ich zwykły zakres działania do walki tej użyć.

Tyczy się to przede wszystkim lekarzy powiatowych i lekarzy weterynaryjnych.

W biurach tych urzędników należy wywieścić na widocznym miejscu ogłoszenia i pouczenia o zwalczaniu raka ziemniaczanego.

Następnie urzędnicy ci i inni przy sposobności każdej zamiejscowej czynności komisyjnej winni **umiejętnie** i dociekle rozpytywać za ogniskami raka ziemniaczanego — których wykrycie wobec notorycznego tajemnia zarazy przez dohowców jest nader trudne.

O uzasadnionem podejrzeniu zarazy stwierdzonem przy sposobności jakiegokolwiek czynności urzędowej — winien odnośny urzędnik natychmiast donieść:

- 1) odnośnemu wójtowi,
- 2) Starostwu (kalkową odbitką), (Miej-

skiemu Urzędowi Policyjnemu), podając:

- a) miejscowość,
- b) imię i nazwisko hodowcy,
- c) (możliwie) numer zarażonej parceli,
- d) w jaki sposób wzgl. od kogo dowiedział się o zarazie.

Po otrzymaniu takiego zawiadomienia będzie rzeczą pana Starosty natychmiastowe wydanie zarządzeń i dopilnowanie, by się do nich stosowano.

O każdym stwierdzonym przez pana Starostę wypadku należy zawiadomić 1) mnie, 2) Wielkop. Izbę Roln. w Poznaniu, 3) Państwowy Instytut nauk. gospod. wiejskiego w Bydgoszczy. Z zarazą należy walczyć środkami najostrożniejszymi — postępować nieustępliwie, karać najsurowiej.

Zaszły wypadki, że sołtysi wzgl. właściciele gruntów, na których ujawnił się wzgl. ujawniono rak ziemniaczany przesyłali próbki ziemniaków celem zbadania do P. I. G. W. w Bydgoszczy wzgl. Stacji Doświadczalnej przy W. I. Roln. w Poznaniu w niedostatecznym opakowaniu, wskutek czego zachodziło niebezpieczeństwo rozrzucenia tym sposobem zarazy.

Wobec tego polecam wydać zarządzenie do wszystkich wójtów i sołtysów, aby wszelkie przesyłki ziemniaków do wymienionego Instytutu wzgl. Stacji Doświadczalnej przy Wielkop. Izbie Rolniczej były jaknajszczelniej opakowane.

Nadto zwracam uwagę na konieczność ogłoszenia stwierdzonych miejsc zarażonych w Oředowniku Powiatowym.

Jednocześnie przesyłam do wiadomości odpis pisma do Dyrekcji Kolei Państwowych w Poznaniu i Gdańsku.

Inicjatywa jaką pan Starosta o powyższej poważnej dla Państwa akcji rozwinię — i energję, jaką jej poświęci, będzie dla mnie sprawdzeniem przydatności pana Starosty na zajmowanym stanowisku.

Wojewoda:

(—) Borkowski.

Odpis.

Wojewoda Poznański.

L. dz. 27040/28 I.

Poznań, dn. 29 września 1928.

Dyrekcji Kolei Państwowych

Do

w Poznaniu i w Gdańsku.

Wobec stwierdzenia na terenie tutejszego województwa licznych ognisk raka ziemnia-

czanego, który, jak wiadomo, jest bardzo groźnym szkodnikiem w racjonalnem gospodarstwie ziemniaczanym, ustaliłem na podstawie § 9 rozp. Ministerstwa Rolnictwa z dnia 9. II. rb. o zwalczaniu raka ziemniaczanego (Dz. U. R. P. nr. 18) granicę rejonu ochronnego obejmującego 20 km. okręg od ogniska raka. Z tych rejonów ochronnych nie wolno wywozić ani wnosić ziemniaków, jego odpadków, a także nawozów naturalnych, chwastów i ziemi.

Odpis obwieszczenia, określającego te okęgi załączam.

Ponieważ w myśl § 10 cytowanego rozporządzenia może terytorjalny Starosta zezwolić na wywóz ziemniaków z tego okręgu ochronnego, proszę wydać zarządzenie, aby przy przyjmowaniu przesyłek ziemniaków poza okręg ochronny bezwarunkowo żądano zezwolenia Starosty, opierającego się na opinii Państw. Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy oraz świadectwa Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu, stwierdzającego absolutną zdrowotność danych ziemniaków.

Nadtoz wracam uwagę na konieczność dezynfekowania wagonów przed wysłaniem ziemniaków poza granicę rejonu ochronnego, oraz po przewozie ziemniaków do miejsca ich przeznaczenia w okręgu ochronnym.

Jestto jedyny ze skutecznych sposobów do unikania rozszerzenia się raka ziemniaczanego.

Z uwagi na rozpoczęte wykopki i zbliżający się okres przewozów ziemniaków kolejami, proszę o możliwie odwrotne wydanie zarządzeń, których odpis proszę mi nadesłać.

Wojewoda:

w z. (—) Chorzemski.

Powyższe ogłasza się.

Bydgoszcz, dnia 8 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. I. 12915/28.

327.

Przybłąkany pies.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybłąkanego psa (czarnego — nierasowe-

go). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ul. Grodzka nr. 32, pokój nr. 7.

Bydgoszcz, dnia 12 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. I. 13345/28.

328.

Przybłąkany pies.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybłąkanego psa (nierasowego).

Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

Bydgoszcz, dnia 9 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. I. 132222/28.

329.

Przybłąkane psy.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono 2 psy przybłąkane.

Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

Bydgoszcz, dnia 20 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. I. 11855/13629/28.

330.

Przybłąkany pies.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybłąkanego psa (wilka).

Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

Bydgoszcz, dnia 24 października 1928.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. I. 13195/28.

331.

Pomór

stwierdzono u świń w zagrodzie Franciszka Borożakiego, zamieszkałego przy ul. Osada nr. 12.

Zarządzam środki ochronne.

Bydgoszcz, dnia 9 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI 8638/28.

332.

Pomór

stwierdzono u świń w zagrodzie Franciszka Borowskiego, zamieszkałego w/m. przy ul. Osada 12. Środki ochronne zarządzono.

Bydgoszcz, dnia 18. 10. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI 8950/28.

333.

Pomór

stwierdzono u świń, należących Fr. Begero-wi, zam. w Minikowie, pow. bydgoskim. Wprowadzenie do Bydgoszczy trzody chlewnej, pochodzącej z zagrody Begera, wzbronione.

Bydgoszcz, dnia 19 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI. 8913/28.

334.

Pomór

stwierdzono u świń w zagrodach Bolesława Markowskiego w Nieciszewie i Jana Wolskiego, Ignacego Jankowiaka i Eugenjusza Stopy w Hucie, powiatu bydgoskiego.

Środki ochronne zarządzono,

Wyprowadzenie trzody chlewnej z wyżej podanych zagród jest dozwolone tylko za zezwoleniem Starostwa i tylko do natychmiastowego uboju.

Bydgoszcz, dnia 13. 10. 1928.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI. 8815/28.

335.

Pomór

u świń Alberta Morkama w Siennie w pow. bydgoskim wygasł.

Środki ochronne zniesiono.

Bydgoszcz, dnia 6 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI. 7446/28.

336.

Pruszczyc

na majątku Kotomierz pow. bydgoskiego wygasła, wobec czego znosi się tut. zarządzenie z dnia 1. 9. 1928.

Bydgoszcz, dnia 8 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI. 7722/28.

337.

Różyc

u świń, należących Wilhelmowi Fischerowi, zamieszkałemu przy ul. Nad Portem 1, wygasła.

Środki ochronne znosi się.

Bydgoszcz, dnia 8. 10. 1928.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

Pl. VI. 8241/28.